

A בס"ד
Intro
Today we will learn בע"ה of בבא קמא דף ג. Some of the topics we will learn about include.
A continuation of
אבות נזיקין
יש מהן כיוצא בהן
ויש מהן לאו כיוצא בהן
Regarding some אבות נזיקין, primary causes of damage, the תולדה, secondary cause, is similar to the אב, and regarding some אבות נזיקין the תולדה is different than the אב.

The Gemara elaborates on some אבות נזיקין and their תולדות.

שן
A שור whose teeth chewed someone's food; תולדה דשן
נתחככה בכותל להנאתה
A שור who rubbed against a wall for pleasure and the wall collapsed;
Both are חייב בתשלומין, because יש הנאה להזיקו
The שור benefits from the הזיק.

רגל
A שור whose feet trampled an item while walking; תולדה דרגל
הזיקה בגופה דרך הילוכה
A שור whose body caused damage while it was walking;
Both are חייב בתשלומין, because הזיקו מצוי
The הזיק is common.

B בור
A person's pit caused damage;
תולדה דבור
אבנו סכיננו ומשאו
שהניחן ברשות הרבים והזיקו
If a person left his stone, knife, or package lying in a public area, and it caused damage;
Both are חייב בתשלומין, because שכן תחלת עשייתו לנזק
They were initially set to cause damage.

מבעה
שמואל תמואל
מבעה זו שן
מבעה refers to the הזיק caused by the שור's teeth, and תולדה דשן כשן
According to רב
מבעה זה אדם
מבעה refers to the הזיק caused by a person.

And
תולדה דמבעה
ישן
A הזיק that one caused while he was asleep;
Both are חייב בתשלומין, because אדם מועד לעולם
בין ער בין ישן
A person is always fully liable for damages he caused regardless whether he was awake or asleep.

A

אבות נזיקין
יש מהן כיוצא בהן
ויש מהן לאו כיוצא בהן

<p>אבות נזיקין רגל תולדות הזיקה בגופה דרך הילוכה <i>חייב בתשלומין</i> <i>פזיקו מצוי</i></p>	<p>אבות נזיקין שן תולדות נתחככה בכותל להנאתה <i>חייב בתשלומין</i> <i>יש הנאה לפזיקו</i></p>
--	--

B

אבות נזיקין
בר
תולדות
אבנו סכיננו ומשאו
שהניחן ברשות הרבים והזיקו
חייב בתשלומין
שכן תחלת עשייתו לנזק

<p><i>שמואל</i></p> <p>אבות נזיקין מבעה זו אדם תולדות ישן <i>חייב בתשלומין</i> <i>אדם מועד לעולם</i> <i>בין ער בין ישן</i></p>	<p><i>שמואל</i></p> <p>אבות נזיקין מבעה זו שן תולדות כשן</p>
--	--

C אש
 A person's fire that caused damage;
 תולדה דאש
 אבנו סכינו ומשאו שהניחן בראש גגו
 ונפלו ברוח מצויה והזיקו
 If a person left his stone, knife, or package lying on a roof top and an average wind blew it off and it caused damage;
 Both are חייב בתשלומין because
 כח אחר מעורב בהן
 He was aware that another force, the wind, can carry the fire or item and cause damage.

The Gemara's conclusion regarding צרורות
 If a שור kicked stones while walking and the stones broke a utensil, although it is considered a תולדה of רגל, תולדותיהן לאו כיוצא בהן
 In that צרורות בחצי נזק
 For צרורות he pays only half the damage, as in קרן לה
 דהלכתא גמירי לה
 It is הלכה למושה מסיני לה
 While רגל נזק שלם
 For רגל he pays for the complete damage.

C

אבות נזיקין
אש
תולדות
 אבנו סכינו ומשאו שהניחן בראש גגו
 ונפלו ברוח מצויה והזיקו
*חייב בתשלומין
 כח אחר מעורב בהן*

צרורות
תולדותיהן
לאו כיוצא בהן
 רגל צרורות
 נזק שלם בחצי נזק
כאבב אוקלף מסיני

1 So let's review ...

In the previous Daf פפא רב stated

אבות נזיקין
יש מהן כיוצא בהן
ויש מהן לאו כיוצא בהן

Regarding some אבות נזיקין, primary causes of damage, the תולדה, secondary cause, is similar to the אב, while regarding other אבות נזיקין the תולדה is different than the אב.

And the Gemara concluded

תולדה דקרן
כקרן

Regarding קרן, an ox that gored with its horns, the תולדה is certainly similar to the אב, and both are חייב בתשלומין, reimbursement, because

קרן
דכוונתו להזיק
וממונך ושמירתו עליך
הני נמי

כוונתן להזיק
וממונך ושמירתן עליך

In both קרן and תולדה דקרן the owner is חייב בתשלומין, because the שור's intention was to cause damage; and the owner did not guard his שור;

The Gemara proceeds to discover which אב is

תולדותיהן
לאו כיוצא בהן

And in the process discusses all the other אבות נזיקין and their תולדות.

1

אבות
מכלל דאיכא תולדות

יש מהן כיוצא בהן
ויש מהן לאו כיוצא בהן

תולדותיהן כיוצא בהן
The תולדה is certainly similar to the אב and both are בתשלומין, because...

הני נמי
כוונתן להזיק
וממונך ושמירתן
עליך

קרן
דכוונתו להזיק
ממונך ושמירתו
עליך

2 The Braisa cites the sources for שן, a שור whose teeth chewed someone's food, and רגל, a שור whose feet trampled an item while walking, in the Pasuk
 כי יבער איש שדה או כרם
 ושלח את בעירו ובער בשדה אחר
 מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם

ושלח
 זה הרגל
 The word ושלח refers to רגל, as the Pasuk states
 משלחי רגל השור והחמור

ובער
 זו השן
 The word ובער refers to שן, as the Pasuk states
 כאשר יבער הגלל עד תומו
 As Rashi explains הגלל, exposed, refers to שן,
 שפעמים מגולה
 ופעמים מכוסה
 The teeth are sometimes exposed and sometimes hidden.

2 The sources for רגל and שן

רגל
Tramples with its feet

שן
Chews with its teeth

כי יבער איש שדה או כרם ושלח את בעירו ובער בשדה אחר ומיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם

Refers to שן as the Pasuk states
 כאשר יבער הגלל עד תומו
 הגלל עַד תומו - *exposed* refers to פל
 שפעמים מגולה ופעמים מכוסה
 Teeth are at times exposed and at times hidden.

Refers to רגל as the Pasuk states
 משלחי רגל השור והחמור

3

תולדה דשן

The following are two תולדות of שן

1.

נתחככה בכותל להנאתה

A שור who rubbed against a wall for its pleasure and the wall collapsed.

2.

וטינפה פירות להנאתה

A שור who rolled on produce for its pleasure and they were ruined.

And

תולדה דשן

כשן

The תולדות of שן are certainly similar to the אב, because

שן

יש הנאה להזיקן

וממונך ושמירתו עליך

הני נמי

יש הנאה להזיקן

וממונך ושמירתו עליך

For both שן and תולדה דשן, the owner is חייב בתשלומין, because the שור benefits from the היזק; and he did not guard his שור.

=====

3

תולדה דשן

וטינפה פירות להנאתה

A שור who rolled on produce for its pleasure and they were ruined.

נתחככה בכותל להנאתה

A שור who rubbed against a wall for its pleasure and the wall collapsed.

תולדה דשן - כשן

The תולדות of שן are certainly similar to the אב, because

הני נמי יש הנאה להזיקן וממונך ושמירתו עליך

שן יש הנאה להזיקן וממונך ושמירתו עליך

For both שן and תולדה דשן, the owner is חייב בתשלומין, because the שור benefits from the היזק and he did not guard his שור.

- 4 תולדה דרגל
The following are five תולדות of רגל.
1. הזיקה בגופה
דרך הילוכה
The animal's body caused damage while it was walking;
 2. בשערה
דרך הילוכה
Its hair became attached to something and damaged it while walking;
 3. בשליף שעליה
שור; שור
A bundle lying on the שור;
 4. בפרומביא שבפיה
The bit in the animal's mouth;
 5. בזוג שבצוארה
A bell around its neck;
- בדרך הילוכה; And תולדה דרגל
רגל
The תולדות of רגל are certainly similar to the אב, because רגל
דהזיקו מצוי וממונך ושמירתו עליך
הני נמי הזיקן מצוי וממונך ושמירתו עליך
For both רגל and תולדה דרגל, the owner is חייב בתשלומין, because the הזיק is common, the שור constantly walks and destroys anything in its path; and he did not guard his שור.

4 תולדה דרגל

1. הזיקה בגופה
דרך הילוכה
The animal's body caused damage while walking;
2. בשערה
דרך הילוכה
Its hair became attached to something and damaged it while walking;
3. בשליף שעליה
שור
A bundle lying on the שור
4. בפרומביא שבפיה
The bit in the animal's mouth
5. בזוג שבצוארה
A bell around its neck;

תולדה דרגל – כרגל
The תולדות of רגל are certainly similar to the אב, because...

רגל
דהזיקו מצוי וממונך ושמירתו עליך

הני נמי
הזיקן מצוי וממונך ושמירתו עליך

For both רגל and תולדה דרגל, the owner is חייב בתשלומין, because the הזיק is common, the שור constantly walks and destroys anything in its path and he did not guard his שור.

5

3.

תולדה דבור

The following is a תולדה of בור, a person's pit that caused damage:

אבנו סכינו ומשאו
שהניחן ברשות הרבים והזיקו

If a person left his stone, knife, or package lying in a public area, and it caused damage; and as the Gemara explains;

אי דאפקרינהו
בין לרב ובין לשמואל
היינו בור

If he declared them ownerless, both רב ושמואל agree that the item is considered a תולדה דבור, because, as Rashi explains

כי היכי דבור חיובא ברה"ר דהוי הפקר
אף כל תקלה שהפקירה חייב

Just as a person is liable for damages caused by a בור he dug in a public area, which is הפקר; so too, he is liable for all damages caused by obstacles he placed in a public area that were made הפקר. And

תולדה דבור כבור

The תולדות of בור are certainly similar to the אב, because

בור שכן תחלת עשייתו לנזק
וממונך ושמירתו עליך

הני נמי תחלת עשייתן לנזק
וממונך ושמירתו עליך

For both בור and תולדה דבור the person is חייב בתשלומין, because the בור was initially set to cause damages; and he is responsible for it as if it was his, even though it does not actually belong to him.

אי דלא אפקרינהו

If he did not declare the item הפקר, then only according to שמואל is this considered a תולדה דבור, because, as Rashi explains he holds

כל תקלה בור הוא

All obstacles are considered a בור, regardless whether they became הפקר or not.

And

תולדה דבור כבור

However, according to רב it is considered a תולדה of שור, because,

מה שור שממונו אם הזיק חייב
אף כל ממונו אם הזיק חייב

Just as he is חייב for damage caused by the שור, because it's his property, so too, he is חייב for any property of his that causes damage; and as previously mentioned

תולדה דשור כשור

5

תולדה דבור

אבנו - סכינו - ומשאו
שהניחן ברשות הרבים והזיקו

אי דאפקרינהו

בין לרב ובין לשמואל
היינו תולדה דבור

הני נמי	בור
תחלת עשייתן לנזק	תחלת עשייתו לנזק
וממונך ושמירתו עליך	וממונך ושמירתו עליך

אי דלא אפקרינהו

רב	שמואל
היינו תולדה דשור	היינו תולדה דבור
אף כל ממונו אם הזיק חייב	מה שור שממונו אם הזיק חייב
	as Rashi explains כל תקלה בור הוא All obstacles are considered a בור, regardless whether they became הפקר or not.

6

4. תולדה דמבעה
 According to שמואל
 מבעה זו שן
 מבעה refers to the היזק caused by the שור's teeth, and
 תולדה דשן כשן

And according to רב
 מבעה זה אדם
 מבעה refers to the היזק caused by a person.
 Now, if we say
 אב נייעור
 תולדה ישן
 The אב is damage caused while awake, and the תולדה is
 damage caused while asleep;
 תולדה דמבעה כמבעה
 The תולדה is similar to the אב, as the Mishnah states
 אדם מועד לעולם
 בין ער בין ישן
 A person is always fully liable for the היזק he causes
 regardless of whether he was awake or asleep.

And if we say
 אכיהו ונייעו
 The תולדה is היזק caused by mucus that he emitted;
 אי בהדי דאזלי קמזקי
 כחו הוה
 If the היזק occurred while the כיהו was in motion, then it is
 considered a אב as the אדם himself;
 אי בתר דנייח
 בין לרב בין לשמואל היינו בור
 If the היזק occurred after the כיהו came to rest and
 somebody slipped on it, both רב and שמואל agree that ונייעו
 כיהו is considered a בור, because he was מפקיר it, and
 תולדה דבור כבור

6

תולדה דמבעה

According to שמואל
מבעה זו שן
 מבעה refers to the היזק caused by the שור's teeth, and
תולדה דשן כשן

According to רב
מבעה זה אדם
 מבעה refers to the היזק caused by a person.

Now, if we say
אב נייעור - תולדה ישן
 Damage caused while asleep Damage caused while awake

תולדה דמבעה כמבעה
 אדם מועד לעולם - בין ער בין ישן

And, if we say
אב נייעור - תולדה אכיהו ונייעו
 The תולדה is היזק caused by mucus that he emitted

**אי בתר דנייח
 בין לרב בין לשמואל
 היינו בור**

If the היזק occurred after the כיהו came to rest and somebody slipped on it, both רב and שמואל agree that ונייעו כיהו is considered a בור, because he was מפקיר it, and תולדה דבור כבור

**אי בהדי דאזלי קמזקי
 כחו הוה**
 If היזק occurred while he was in motion, then it is considered a אב as the אדם himself;

7

5.

תולדה דאש

The following is a תולדה of אש, a person's fire that caused damage;

אבנו סכינו ומשאו שהניחן בראש גגו

ונפלו ברוח מצויה והזיקו

If a person left his stone, knife, or package lying on a rooftop, and an average wind came and blew it off and it caused damage;

אי בהדי דאזלו קא מזקי

If the היזק occurred while it was in motion

תולדה דאש

כאש

The תולדה of אש is certainly similar to the אב, because

אש דכה אחר מעורב בהן

וממונך ושמירתו עליך

הני נמי כח אחר מעורב בהן

וממונך ושמירתו עליך

For both אש and תולדה דאש the person is חייב בתשלומין, because he was aware that another force, the wind, can spread the fire or blow this objects away; and he did not guard it.

7

תולדה דאש

**אבנו סכינו ומשאו שהניחן בראש גגו
ונפלו ברוח מצויה והזיקו**

*If a person left his stone, knife, or package on a rooftop,
and an average wind came and blew it off
and it caused damage;*

If the היזק occurred while it was in motion

תולדה דאש – כאש

הני נמי

כח אחר

מעורב בהן

וממונך ושמירתו

עליך

אש

דכה אחר

מעורב בהן

וממונך ושמירתו

עליך

8 Therefore, the Gemara concludes that regarding all אבות נזיקין, תולדותיהן כיוצא בהן With the exception of צרורות; as Rashi explains התיזה צרורות ברגליה ושיברו את הכלים If the שור kicked stones while walking and the stones broke a utensil; although צרורות is a תולדה of רגל, because it was done הילכו מצוי, nevertheless, תולדותיהן לאו כיוצא בהן צרורות is not completely similar to רגל, in that צרורות בחצי נזק For צרורות he reimburses only for half of the היזק as in קרן; דהלכתא גמירי לה It is הלכה למשה מסיני While רגל נזק שלם For רגל he reimburses for the complete היזק.

However, צרורות is partially כיוצא בהן, לשלם מן העלייה The owner must reimburse the נזק even if the cost exceeds the שור's value, as in רגל;

And לפוטרה ברה"ר He does not reimburse the היזק if this occurred in a public area, as in רגל.

8 The Gemara concludes...

תולדותיהן כיוצא בהן
With the exception of צרורות

התיזה צרורות ברגליה ושיברו את הכלים
Although רגל is a תולדה of צרורות, because it was done הילכו מצוי, and בדרך הילכו

תולדותיהן לאו כיוצא בהן

<p>רגל נזק שלם</p> <p><i>For רגל he reimburses the complete נזק.</i></p>	<p>צרורות בחצי נזק</p> <p><i>For צרורות he reimburses only for half of the נזק as in קרן;</i></p> <p>דהלכתא גמירי לה</p> <p><i>הלכה למשה מסיני</i></p>
---	--

However, צרורות is partially כיוצא בהן...

<p>לפוטרה ברה"ר</p> <p><i>He does not reimburse the היזק if this occurred in a public area, as in רגל.</i></p>	<p>לשלם מן העלייה</p> <p><i>The owner must reimburse the נזק even if the cost exceeds the שור's value, as in רגל</i></p>
---	---